

Det skal du vide om Skånsom magtanvendelse

Magtanvendelser må aldrig erstatte socialpædagogiske indsatser og faglig forebyggelse af voldsomme episoder.

Opstår situationen, hvor en magtanvendelse alligevel er nødvendig, kan metoden Skånsom magtanvendelse være med til at sikre, at du kan handle fagligt og sikkert over for dig selv og borgeren, så respekten og relationen mellem jer bevares.

Grundlæggende viden om metoden

Omdrejningspunktet i Skånsom magtanvendelse er trivsel og omsorg. Hvis du står i en situation, hvor en borger er udadreagerende, er det vigtigt, at du er tryk ved og sikker på, *hvornår* der skal laves en magtanvendelse, og *hvordan* du skal gribe situationen an.

Personalet skal derfor have opdateret viden om – og have et indgående kendskab til – de gældende magtanvendelsesregler, og dokumentationen af episoden skal være overskuelig med et klart og præcist sprog.

Skånsom magtanvendelse dækker desuden over nogle særligt udviklede følge- og fastholdelsesteknikker, der skånsomt og sikkert hjælper dig med at håndtere en fysisk konflikt uden at bruge vold og påføre smerte.

Til teknikken skal man være to personer, der fra hver sin side tager fat i borgerens håndled og overarme. Man træder så et skridt fremad, hvilket får borgeren ud af balance, og det er muligt at lægge ham/hende stille og roligt ned. Armene skal ligge ud til siden, hvorefter man kan sætte sig hen over dem, mens grebet om håndledet fastholdes.

– Det betyder, at pædagogerne ikke er forpustede. De sidder ikke og bruger kræfter til selve fastholdelsen, så de kan med det samme begynde at arbejde ind til borgeren ift. at hjælpe borgeren med at finde selvkontrollen igen, siger udvikler af metoden, Niels Bräuner i Socialpædagogernes podcast

Det er utrolig vigtigt, at der på intet tidspunkt tages fat i hoved, hals eller overkrop.

Fire pointer om Skånsom magtanvendelse:

- Det er en smertefri metode med fokus på relationen og omsorg.
- Hav styr på magtanvendelsesreglerne for at tage kvalificerede beslutninger om at anvende magt – beslutningen må aldrig bero på 'synsninger'. Gældende lovgivning er fra 1. januar 2020.
- Dokumentation: Brug korte, præcise sætninger og ikke lange beskrivelser.
- Teknikken til at foretage den fysiske magtanvendelse skal læres på et kursus. Du kan dog høre den beskrevet i podcasten om skånsom magtanvendelse.

Mere viden og inspiration:

- Webinar fra Fagligt Fokus: [Nye regler for magtanvendelse](#)
- Artikler, podcasts og viden fra Fagligt Fokus: [Tema om magtanvendelser](#)
- Kursus i Skånsom magtanvendelse: [Magt&Omsorg](#)

Spørgsmål til faglig refleksion

over Socialpædagogernes podcast om Skånsom magtanvendelse

1. Start med at lytte til Socialpædagogernes podcast 'Metoder og tilgange: Skånsom magtanvendelse' fra d. 7. marts 2022.

Find episoden dér, hvor du normalt lytter til podcasts, fx [Apple Podcasts](#), [Google Podcasts](#), [Podimo](#), [Spotify](#) eller en anden podcast app. Søg efter 'Socialpædagogerne' og vælg den rette episode. Du kan også finde episoden på [Fagligt Fokus](#).

2. Hvis du har brug for det, så læs side 2, som giver et oprids af de vigtigste læringer fra metoden.

3. Svar på følgende spørgsmål enten alene eller i samarbejde med dine kolleger.

Refleksionsøvelse

1. Skriv ned: Hvilke pointer fra podcasten giver mening i din/jeres hverdag – og hvorfor?
2. Reflektér: Hvornår må du/I lave en fysisk magtanvendelse – og har I en standardprocedure for, hvordan I kommer videre fra en magtanvendelse?
3. Tag udgangspunkt i en situation fra din/jeres hverdag, hvor det var nødvendigt at lave en magtanvendelse over for en borger. Reflektér/diskutér:
 - Hvad gjorde du/I konkret under magtanvendelsen både fysisk og verbalt?
 - Hvordan har situationen efterfølgende påvirket borgerens relation til det involverede personale – og omvendt?
 - Ud fra det, du nu ved om Skånsom magtanvendelse: Hvilken positiv forskel ville metoden have gjort i situationen?
 - Hvis du kunne ændre noget i din håndtering af den pågældende situation, hvad ville du så have ændret?
4. Diskutér:
 - Hvad skal der til, hvis I gerne vil begynde at arbejde med Skånsom magtanvendelse på arbejdspladsen?
 - Og hvilke forhindringer kan du se, der ville være ift. at begynde at arbejde med metoden?
5. Skriv ned: Hvilke 2-3 pointer fra det, du har hørt i podcasten, kan du tage med dig ud i praksis lige nu og her?